

کد کنترل

۵۱۱

A

511A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمکن) – سال ۱۴۰۰

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۹۹/۱۲/۱۵

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

رشته مهندسی معدن – اکتشاف مواد معدنی – (کد ۲۳۳۵)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۵

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: - زئوفیزیک - زئوشیمی اکتشافی - ریاضیات مهندسی پیشرفته - زمین آمار پیشرفته	۴۵	۱	۴۵

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات و پائین پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

-۱ در طراحی مناسب روش‌های ژئوفیزیکی برای اکتشاف کانسارها، کدام گزینه با اهمیت‌تر تلقی می‌شود؟

۱) در روش‌های استاتیکی (مثل روش‌های میدان پتانسیل) پارامترهای جهتی میدان در محدوده برداشت مهم‌تر از پارامترهای بُعدی در طراحی هستند.

۲) در روش‌های استاتیکی (مثل روش‌های میدان پتانسیل) پارامترهای جهتی میدان در محدوده برداشت از اهمیت یکسانی با پارامترهای بُعدی در طراحی برخوردارند.

۳) پارامترهای جهتی میدان‌های مطالعه در محدوده برداشت در روش‌های دینامیکی (مثل روش‌های الکترومغناطیسی) از اهمیت کمتری نسبت به پارامترهای بُعدی در طراحی و اکتشاف برخوردارند.

۴) پارامترهای جهتی میدان‌های مطالعه در محدوده برداشت در روش‌های دینامیکی (مثل روش‌های الکترومغناطیسی) از اهمیت بیشتری نسبت به پارامترهای بُعدی در طراحی و اکتشاف برخوردارند.

در اکتشاف مؤثر یک توده معدنی سولفیدی با روش الکترومغناطیسی، کدام گزینه درست است؟

۱) با کاهش فرکانس و کاهش مقاومت ویژه زمین، می‌توان به عمق بیشتری نفوذ کرد.

۲) با افزایش فرکانس و افزایش رسانندگی زمین، می‌توان به عمق بیشتری نفوذ کرد.

۳) نسبت اندازه مؤلفه هم‌فاز به مؤلفه ناهم‌فاز میدان القایی ارتباط مستقیم با رسانندگی توده، رسانای مدفون دارد.

۴) نسبت اندازه مؤلفه هم‌فاز میدان ثانویه به مؤلفه ناهم‌فاز آن ارتباط عکس با رسانندگی توده، رسانای مدفون دارد.

-۲ در یک اندازه‌گیری گرانی سنجی در ایستگاهی به ارتفاع $h = 1000$ متر از سطح دریا

$g^{\phi} = 30 \text{ mg}$ و $g^{\text{abs}} = 37 \text{ mg}$ به دست آمده است، آنومالی هوای آزاد (FAA) آن، چند میلی گال است؟

۱) ۳۰۸۶

۲) ۳۵۰۴۳

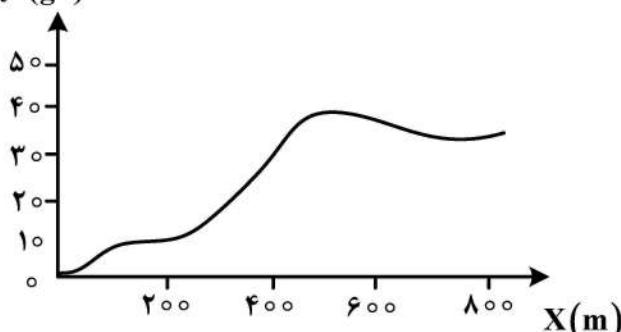
۳) ۷۰۰۸۶

۴) ۳۰۸۶

-۳ در نمودار زیر بر روی یک منطقه معدنی برداشت گرانی سنجی انجام شده است. پس از انجام تصحیحات لازم نمودار

گرانی بوگه مانند نمودار زیر ارائه شده است. با توجه به نمودار حداقل مقدار آنومالی باقی‌مانده چقدر است؟

Gravity (gu)

۱) +۲۰

۲) -۲۰

۳) +۴۰

۴) -۴۰

-۵ در محدوده‌ای جهت اکتشاف آهن، از برداشت‌های گرانی‌سنجدی استفاده شده است. در صورتی که بخواهیم داده‌های ژئومناگناتیس محدوده را حدس بزنیم، کدام روند پردازشی را پیشنهاد می‌کنید؟

- (۱) اعمال ضریب تبدیل (متشكل از مغناطیس‌شوندگی، اختلاف چگالی و ثابت جهانی گرانش) بر روی داده گرانی‌سنجدی
- (۲) محاسبه مشتق جهتی و اعمال ضریب تبدیل (متشكل از مغناطیس‌شوندگی، اختلاف چگالی و ثابت جهانی گرانش)
- (۳) محاسبه مشتق جهتی مرتبه ۲ داده گرانی‌سنجدی و اعمال ضریب مغناطیس‌شوندگی
- (۴) محاسبه مشتق جهتی داده گرانی‌سنجدی و اعمال ضریب مغناطیس‌شوندگی

-۶ در یک عملیات لرزه‌انکساری برای مدل دو لایه شیبدار با ضخامت ۱۰۰ متر به طوری که سرعت لایه اول ۱۵۰۰ متر بر ثانیه، زاویه حدی 45° ، شیب لایه 15° و زمان رسید موج انکساری در گیرنده 194° ثانیه باشد؛ فاصله گیرنده از چشم‌های چند متر است؟

۲۰۰ (۲)	۱۱۰ (۱)
۳۰۰ (۴)	۲۲۰ (۳)

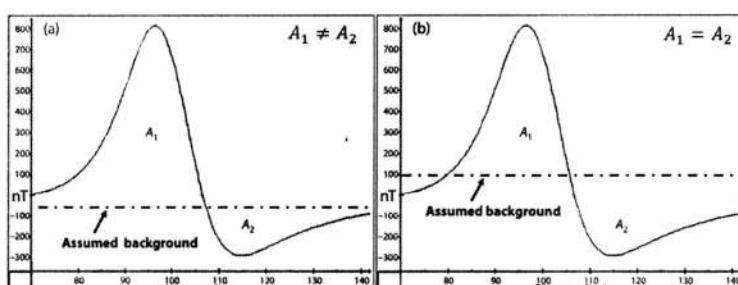
-۷ در یک عملیات لرزه‌نگاری انعکاسی، در صورتی که شیب لایه 30° و فاصله دو گیرنده از چشم‌های هر کدام ۵ متر و سرعت انتشار موج در لایه اول ۱۵۰۰ متر بر ثانیه باشد، بروز راند نرمال چقدر است؟

$0/25$ (۲)	$0/33$ (۱)
$0/22$ (۴)	$0/52$ (۳)

-۸ شیب میدان مغناطیسی زمین در قطب‌ها و استوا به ترتیب (از راست به چپ) حدود چند نانوتسلاب بر متر است؟

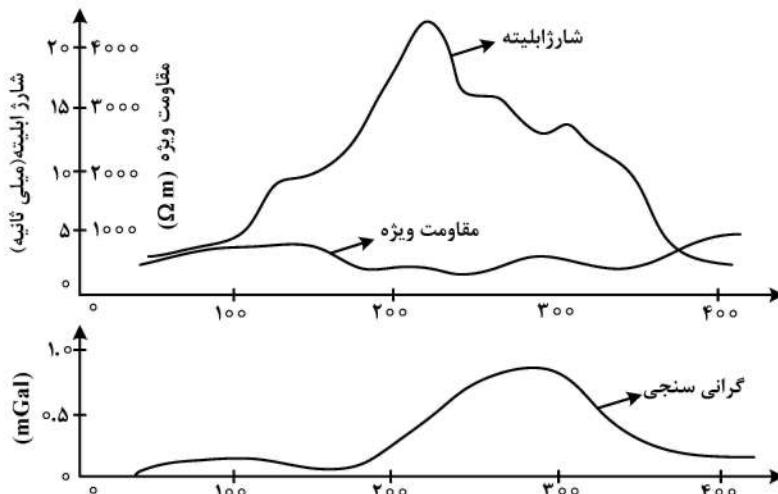
$-0/015, 0/03$ (۲)	$0/26, 2/13$ (۱)
$0/15, -0/3$ (۴)	$0/13, 0/065$ (۳)

-۹ کدام پروفیل مغناطیسی زمینی، اثر زمینه را بهتر نشان می‌دهد؟ به چه دلیل؟

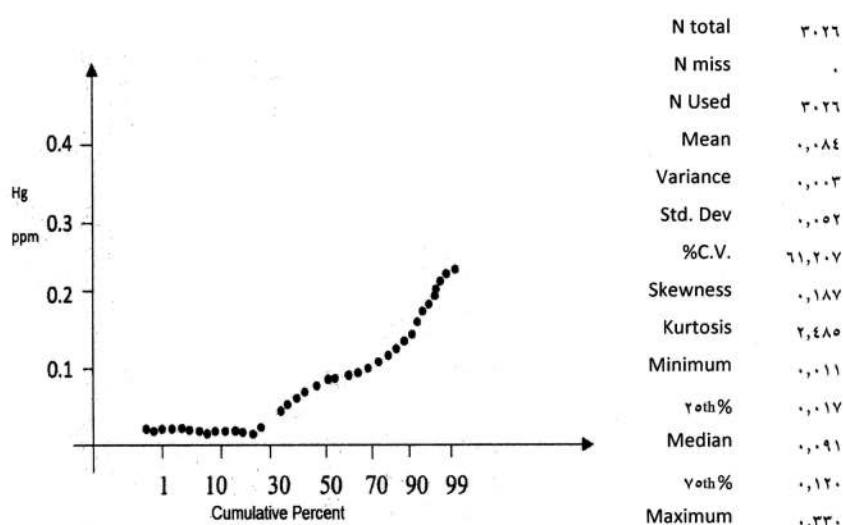
- (۱) سمت راست، طبق تئوری گوس
- (۲) سمت چپ، طبق تئوری گوس
- (۳) سمت چپ، طبق قانون کولمب
- (۴) سمت راست، طبق قانون کولمب

-۱۰ نمودارهای زیر نتایج برداشت روی منطقه‌ای معدنی شامل کانی‌سازی اقتصادی را نشان می‌دهد. با توجه به آن‌ها، در این منطقه، چه نوع کانی‌سازی صورت گرفته است؟

- (۱) سولفیدی سرب و روی
- (۲) آهن از نوع مگنتیت
- (۳) آهن از نوع مس پورفیری
- (۴) از نوع مس

- ۱۱ هدف از محاسبه مقادیر ویژه و بردارهای ویژه داده‌های ژئوشیمیایی، کدام است؟
- ۱) تعیین جهت کانی‌سازی
 - ۲) تعیین نوع فرایندهای زمین‌شناسی
 - ۳) تعیین شدت فرایندهای ژئوشیمیایی و کانی‌سازی
 - ۴) تعیین نوع، شدت و جهت فرایندهای زمین‌شناسی، ژئوشیمیایی و کانی‌سازی
- ۱۲ به منظور جداسازی آنومالی از زمینه، اساس کدام روش میانگین‌گیری متحرک است؟
- ۱) آماره U
 - ۲) آنالیز ویژگی
 - ۳) تحلیل مؤلفه‌های اصلی
- ۱۳ در بررسی‌های ژئوشیمی اکتشافی ناحیه‌ای با تعداد نمونه بالای ۱۰۰۰، روش نمونه‌برداری و آنالیز، گزینه صحیح کدام است؟
- ۱) سنگ، ICP-MS
 - ۲) خاک، ICP-OES
 - ۳) رسوبات آبراهه‌ای، AAS
- ۱۴ به کدام دلیل، می‌توان از الگوهای فراکتالی در اکتشافات ژئوشیمیایی استفاده کرد؟
- ۱) خاصیت ناهمسانی تغییرات و توزیع عناصر
 - ۲) تفاوت خود تشابه‌ی و استقلال از مقیاس
 - ۳) تفاوت در شکل و میزان مهاجرت عناصر
- ۱۵ نمودار احتمال غلظت عنصر Hg در داده‌های یک منطقه بزرگ مطالعاتی مطابق شکل زیر است. کرانه پایین داده‌های این عنصر را با توجه به نمودار احتمال و نحوه توزیع آن‌ها، چگونه می‌توان تفسیر نمود؟

- (۱) کرانه پایین داده‌ها، به عنوان داده سنسورد که زیر حد قابل ثبت دستگاه آنالیز هستند، محسوب می‌شوند.
- (۲) به عنوان داده خارج رده که بالاتر از حد اکثر غلظت قبل ثبت دستگاه آنالیز هستند، محسوب می‌شوند.
- (۳) به عنوان داده سنسورد که بالاتر از حد اکثر غلظت قابل ثبت دستگاه آنالیز هستند، محسوب می‌شوند.
- (۴) به عنوان زیر جامعه آنومال داده‌ها رده‌بندی می‌شوند.
- ۱۶ براساس یک روش مبتنی بر آمار کلاسیک، حدود آستانه‌ای شاخص زونالیته در یک سیستم مس - مولیبدن پورفیری برابر ۰/۵۲، ۰/۸ و ۱/۳ به دست آمده است. کدام شاخص زونالیته برای ادامه اکتشافات مناسب است؟
- ۱) بیشتر از ۱/۳
 - ۲) بین ۰/۵۲ و ۰/۸
 - ۳) بین ۰/۸ و ۱/۳
 - ۴) کمتر از ۰/۵۲

-۱۷ اگر توزیع عیار مس در یک جامعه ژئوشیمیایی نرمال، میانگین عیار مس در آن 800 ppm و میزان انحراف معیار مس در این جامعه 200 ppm فرض شود، نمونه‌ای با عیار چند ppm ممکن است در محدوده آنومالی قرار گیرد؟

- (۱) 1100
 (۲) 1260
 (۳) 1450
 (۴) 1610

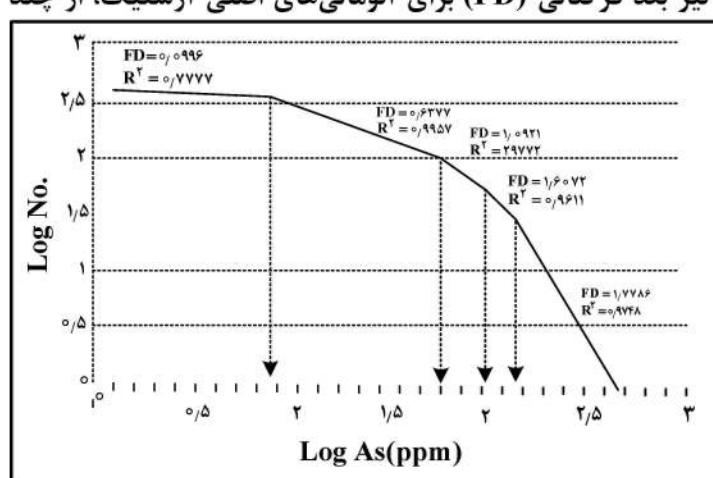
-۱۸ هدف اصلی از تعیین جهت بیشترین تغییرپذیری در یک اندیس معدنی سولفیدی، کدام است؟

- (۱) تعیین جهت نمونه‌برداری
 (۲) تعیین زون‌های پرعیار
 (۳) تحلیل ساده‌تر و کاهش ابعاد یا متغیرهای مورد بررسی
 (۴) افزایش میزان ذخیره و تعیین سینه‌کار

-۱۹ در گوسان‌های عقیم و بارور، کدام روش آماری می‌تواند یک روش کاربردی جهت تشخیص این نوع گوسان‌ها باشد؟

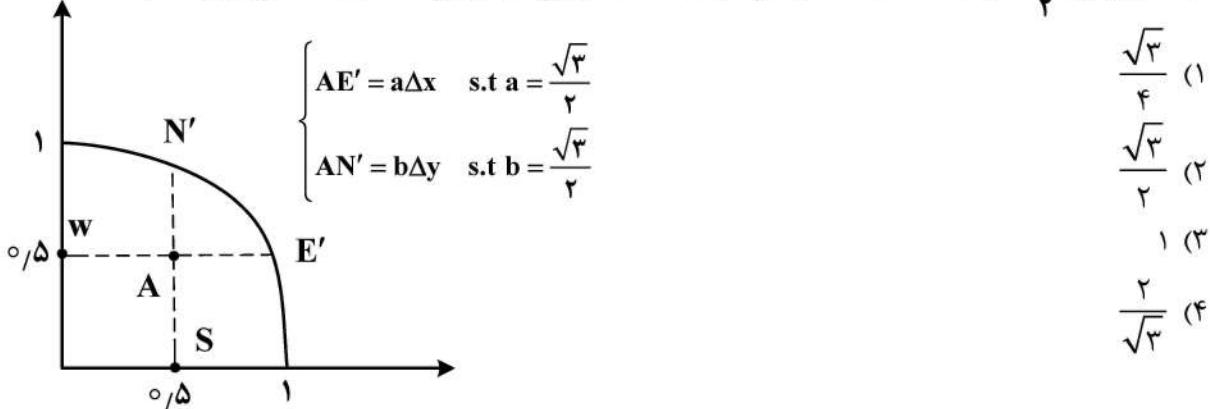
- (۱) آنالیز ویژگی
 (۲) آنالیز تطبیقی
 (۳) آنالیز تفریقی
 (۴) آنالیز کلاستر

-۲۰ منحنی زیر نشانگر کدام روش فرکتالی بوده و نیز بعد فرکتالی (FD) برای آنومالی‌های اصلی آرسنیک، از چند آغاز می‌شود؟

-۲۱ معادله $u_{xx} + u_{yy} = 0$ را روی یک ربع دایره به شعاع ۱ و به مرکز مبدأ مختصات در نظر بگیرید. اگر مقدار u روی مرز

دامنه برابر ۱ و $\Delta x = \Delta y = \frac{1}{2}$ باشد، در این صورت مقدار تقریبی u به روش تفاضلات متناهی برابر کدام است؟

-۲۲ جواب کلی معادله $\sin z = \cosh 4$ ، کدام است؟

$$z = (\pm 2n + \frac{1}{2})\pi \pm 4i \quad (۲)$$

$$z = (\pm 2n + \frac{1}{2})\pi \pm 2i \quad (۱)$$

$$z = (\pm 2n + \frac{1}{4})\pi \pm 2i \quad (۴)$$

$$z = (\pm 2n + \frac{1}{4})\pi \pm 4i \quad (۳)$$

-۲۳- تعداد نقاط غیرتحلیلی تابع $f(z) = \frac{\log(z+z)}{(z^2+2)\sin z}$ درون مرز $|z|=2$ ، کدام است؟

۵ (۴) ۴ (۳) ۳ (۲) ۲ (۱)

-۲۴- حاصل انتگرال ناسره $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{\cos 2x}{x^2+1} dx$ ، کدام است؟

$-\pi$ (۴) $-\frac{\pi}{e^2}$ (۳) π (۲) $\frac{\pi}{e^2}$ (۱)

-۲۵- بهایزی چه مقادیری از x ، ماتریس $\bar{Q} = \begin{bmatrix} -x & 2 & 2 \\ 1 & 4-x & 1 \\ -2 & -4 & -1-x \end{bmatrix}$ ، منفرد است؟

-۱، -۲، ۳ (۲) -۱، -۲، -۳ (۱)

۱، ۲، ۳ (۴) -۱، ۲، ۳ (۳)

-۲۶- معادله دیفرانسیل با مشتقهای جزئی حاصل از حذف تابع اختیاری F در رابطه $F(xz, z-y) = 0$ ، کدام است؟

$$\frac{\partial z}{\partial y} - x \frac{\partial z}{\partial x} = z \quad (۲) \qquad z \frac{\partial z}{\partial y} + x \frac{\partial z}{\partial x} = z \quad (۱)$$

$$\frac{\partial z}{\partial y} + x \frac{\partial z}{\partial x} = z \quad (۴) \qquad z \frac{\partial z}{\partial y} - x \frac{\partial z}{\partial x} = z \quad (۳)$$

-۲۷- ضریب z^4 در بسط مکلورن تابع $f(z) = (z^3 + 2z - 1)e^{-z}$ ، کدام است؟

$\frac{17}{12}$ (۴) $-\frac{33}{12}$ (۳) $-\frac{17}{12}$ (۲) $-\frac{33}{24}$ (۱)

-۲۸- اگر $L\{u(x,t)\} = U(x,s)$ باشد، تبدیل لاپلاس معادله دیفرانسیل $\frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial u}{\partial t} + u = xt$ ، کدام است؟

$\frac{x}{s^2}$ (۴) $-\frac{x}{s^2}$ (۳) $\frac{2x}{s^2}$ (۲) $-\frac{2x}{s^2}$ (۱)

-۲۹- مانده تابع $f(z) = (z-1)^5 \cos(\frac{1}{z-1})$ در $z=1$ ، کدام است؟

$\frac{1}{4!}$ (۴) $-\frac{1}{4!}$ (۳) $\frac{1}{6!}$ (۲) $-\frac{1}{6!}$ (۱)

-۳۰- مقدار ثابت β برای اینکه تابع $f(z) = \begin{cases} \frac{z + \operatorname{Im}(z)}{2z + \operatorname{Re}(z)} & z \neq 0 \\ \beta & z = 0 \end{cases}$ پیوسته باشد، کدام است؟

(۴) هیچ کدام ۱ (۳) ۰ (۲) -۱ (۱)

-۳۱- تابع مختلط $f(z) = \frac{z^2-1}{z^2+1}$ ، در چه نقاطی از صفحه مختلط همیس قرار نیست؟

$0, 1$ (۴) $-1, i, -i$ (۳) $0, i, -i$ (۲) $0, 1, -i$ (۱)

- ۳۲- سری فوریه تابع $f(x) = 4 \sin(x) \cos^2(x)$, کدام است؟

$$\sin(x) - \sin(3x) \quad (2)$$

$$2\sin(x) + \sin(3x) \quad (1)$$

$$2\sin(x) - \sin(3x) \quad (4)$$

$$\sin(x) + \sin(3x) \quad (3)$$

- ۳۳- دوره تناوب و ضرایب a_n سری فوریه مثلثاتی تابع $| \sin(\pi x) |$, کدام است؟

$$\frac{4}{\pi(4n^2 - 1)}, 1 \quad (2)$$

$$\frac{1}{\pi(4n^2 - 1)}, \frac{1}{2} \quad (1)$$

$$\frac{1}{\pi(1 + 4n^2)}, \frac{1}{2} \quad (4)$$

$$\frac{4}{\pi(1 - 4n^2)}, 1 \quad (3)$$

- ۳۴- در فضای نرمال (N) با استفاده از یک داده با مقدار ۱، اقدام به تخمین نقطه مجھول براساس تخمین‌گر کوکریگینگ ساده شده است. چنانچه کوواریانس بین نقطه مورد تخمین و داده مورد نظر $8/8$ باشد، مقدار تخمینی و واریانس تخمین آن چقدر است؟

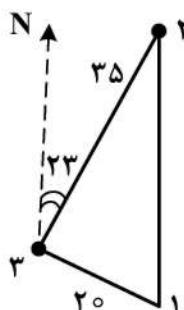
$$\sigma^2 = 8/36, y^* = 8/8 \quad (1)$$

$$\sigma^2 = 8/64, y^* = 8/8 \quad (2)$$

$$\sigma^2 = 8/25, y^* = 1 \quad (3)$$

$$\sigma^2 = 8/34, y^* = 8/6 \quad (4)$$

- ۳۵- مدل واریوگرام ناهمسانگردی به صورت $\gamma(h) = 0/2 + 0/\lambda \text{sph}$ داده شده راستای بیشترین پیوستگی $A_z = 23$ است. کوواریانس بین نقاط ۱ و ۳ چقدر است؟ ($\sin 23^\circ = 0/35$ و $\cos 23^\circ = 0/87$)

$$(A_z = 23, \gamma(h) = 0/2 + 0/\lambda \text{sph}, a_{\text{major}} = \lambda m, a_{\text{minor}} = 40 m)$$

- است. کوواریانس بین نقاط ۱ و ۳ چقدر است؟
- (۱) $0/0/7$
 - (۲) $0/19$
 - (۳) $0/25$
 - (۴) $0/43$

- ۳۶- در یک کانسار، چهار واحد سنگی با نسبت‌های $And = 0/2$ (**آندزیت**) و $Shl = 0/3$ (**شیل**) و $DAC = 0/15$ (**داسیت**) و $other = 0/35$ (**سایر واحدهای سنگی**) در نمونه‌ها شناسایی شده است. چنانچه کانی‌سازی درون واحدها آندزیت و داسیت صورت گرفته و موضوع مدل‌سازی واحدهای کانسنگ و باطله باشد، در این صورت با فرض پایا بودن سهم واحدهای سنگی در محیط، سقف واریوگرام، شاخص کانسنگ و باطله چقدر خواهد بود؟

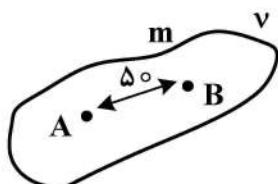
$$0/25 \quad (1)$$

$$0/2275 \quad (2)$$

$$0/16 \quad (3)$$

$$0/1275 \quad (4)$$

- ۳۷- در شکل زیر برای سهولت محاسبه (v, v) دو نقطه در نظر گرفته شده است. در صورتی که مدل واریوگرام منطقه از نوع همسانگرد از مدل $(h = 1 + 16 \text{ sph})$ تبعیت کند، مقدار واریوگرام میانگین شکل چقدر خواهد بود؟

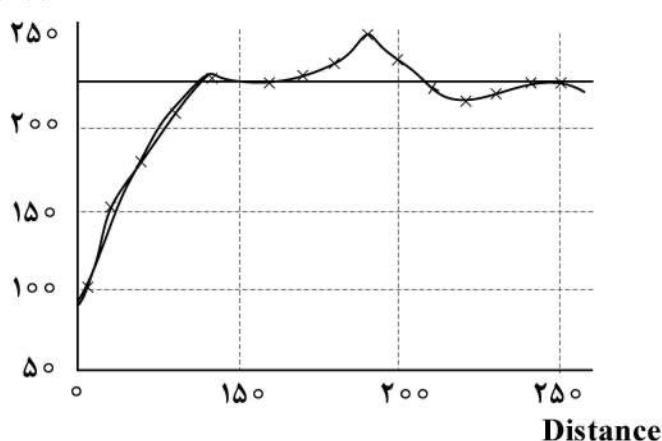
- ۱) ۵°
۲) ۲۵°
۳) ۱۳/۶°
۴) ۶/۵°

- ۳۸- مقدار عددی واریانس تخمین عیار یک تونل دنباله رو به طول ۱۰۰ متر با استفاده از دو نمونه که از دو انتهای تونل گرفته شده، چقدر است؟ (معادله واریوگرام برآش شده به صورت $h = h(\gamma)$ است).

$$x(\ell) = \frac{p\ell}{2} \quad F(\ell) = \frac{p\ell}{3}$$

- ۱) ۱۲/۴۵
۲) ۱۳/۷۲
۳) ۱۶/۶۶
۴) ۱۸/۶۹

Variance

Distance

۱) اثر قطعه‌ای کمتر از ۱۰۰، شعاع تأثیر ۱۰۰ متر و سقف ۲۵۰

۲) اثر قطعه‌ای کمتر از ۱۰۰، شعاع تأثیر کمتر از ۱۵۰ متر و سقف کمتر از ۲۵۰

۳) اثر قطعه‌ای ۱۰۰، شعاع تأثیر کمتر از ۱۰۰ متر و سقف ۲۵۰

۴) اثر قطعه‌ای کمتر از ۱۰۰، شعاع تأثیر ۱۰۰ متر و سقف کمتر از ۲۵۰

- ۴۰- نتیجه تخمین زمین آماری کربجینگ بلوکی، عیار تخمینی ۴٪ و واریانس تخمین ۳٪ برآورد شده است.

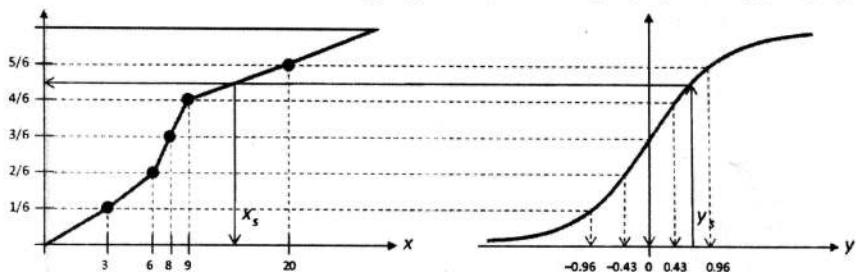
حداکثر و حداقل عیار ماده معدنی و بلوک در سطح اعتماد ۹۵٪ کدام است؟ (Z_{۹۵٪} = ۲)

- ۱) ۳/۱ - ۴/۹
۲) ۳/۲ - ۴/۸
۳) ۳/۴ - ۴/۶
۴) ۳/۵ - ۴/۵

-۴۱ در یک کانسار سرب با توزیع نرمال، عیار کمینه $5/95\%$ و بیشینه $5/00\%$ است، ضریب تغییرات تقریبی چند درصد است؟

- (۱) ۱۵
(۲) ۲۰
(۳) ۲۵
(۴) ۳۰

-۴۲ شکل زیر، کدامیک از روش‌های نرمال‌سازی (تبديل نرمال) داده‌ها را نمایش می‌دهد؟

- (۱) امتیاز نرمال
(۲) تبدیل لگاریتمی
(۳) تبدیل جانسون
(۴) تبدیل باکس و کاکس

-۴۳ در یک کانسار باریت، وزن مخصوص به عنوان متغیر ناحیه‌ای انتخاب و بدین منظور 5° نمونه از نقاط مختلف کانسار گرفته شده و هیستوگرام آن رسم شده است. وزن مخصوص نسبی نظری فراوانی‌های 5° و 84° درصد به ترتیب $3/8$ و $4/1$ به دست آمده است. ضریب تغییرات وزن مخصوص باریت چند درصد است؟

- (۱) $7/56$
(۲) $7/89$
(۳) $8/16$
(۴) $8/22$

-۴۴ براساس تعداد 36 نمونه که از یک کانسار گرفته شده، ویژگی‌های آماری مدل توزیع به شرح زیر به دست آمده است؟

- مدل توزیع: نرمال
میانگین: 8 درصد
واریانس: $9\% (.)$

نسبت حد بالای عیار کانسار بر حد پایین آن با سطح اعتماد 95 درصد چقدر است؟

- (۱) $1/66$
(۲) $2/2$
(۳) $1/14$
(۴) $2/6$

-۴۵ از یک تونل دنباله‌رو (دبال لایه) که در داخل یک ماده معدنی حفر شده، به فواصل 10 متر به 10° متر نمونه‌برداری و تجزیه شده که عیار نمونه بر حسب درصد به ترتیب $4, 5, 7, 2, 5, 8, 3, 4, 10, 5$ به دست آمده است. مقدار عددی واریوگرام به ازای گام 3° متر چقدر است؟

- (۱) $7/42$
(۲) $8/86$
(۳) $9/53$
(۴) $10/07$

